

דיוענס בלאט ערשיינט
דייטש און אונגעריש
געגאנגן מיטן זונט פרייטאג
זונט קאסטע
פאר עסטערייך-אונגארן
אונגעריש 10 גילדען עסט-ונגער.
אונגעריש 5 גילדען און 75 אונגעריש
פאר עסטערייך-אונגארן 10 גילדען עסט-ונגער.
פאר אונגעריש 5 גילדען און 75 אונגעריש

פערטער צייטונג

אויף דיוענס צייטונג כאטן מאן
יעדען טאג
פאר עסטערייך-אונגארן
אונגעריש 10 גילדען עסט-ונגער.
אונגעריש 5 גילדען און 75 אונגעריש
פאר עסטערייך-אונגארן 10 גילדען עסט-ונגער.
פאר אונגעריש 5 גילדען און 75 אונגעריש

Nr. 59, ניינטער יאהרונג

פעסט, מאנטיאג ט סיון ה'ת'רל"ד.

Pest, den 21. Mai 1877.

דער הריעג.

עס וואר זין איך איינע בעזונדערס וויכטיג-
נע מעלהונג, דיא אינס דיא קאנסטאנטינאפאלער-
דעפעטע פאם 17-טען מאי באכטע, אינד דיא
אינס איך פארניען האנגערסטאן צור הערדישאכע
דעס עקסטרא-בלאטטעס פערטאבלאטע.

אם 16-טען מאי פוהרען פיהר טריקישע
קרעניג-שיפעע איך דעס שווארצען מערעע בזו
צום רוסישען אלפען פאן 10 סוס-סוס-סוס-סוס-
אויף איינע רוסישע פערטונג-שטאט און דער
קאסטע דעס שווארצען מערעעס, ליענט 20 מיליען
ווייטער אבען (נאדלדי) פאן פאטי אינד הייסט
איך סיכוס-קאלע, עס קאם זון דארט צו איינעם
קאמפלע דער רוסען געניען דיא מאנשאפט דער
טריקישען קרעניג-שיפעע; אבער דיא האנגען
פאן דען טריקישען קרעניג-שיפעען שליען דיא
רוסען צוריק, דיא טריקישען סאלדאטען קאנגען
זיך ווארען איינשטעלען איינע געגענעדיגע ווע
איבער דיא רוסען ערדיגען - אונד דיא רוסי-
שע פערטונג סוכוס-קאלע איינגעהעווען -

און ליענט אבער איך סוכוס-קאלע איס לאנדע דער
א ב ב א ז ע י, פאן דערען איינשטאנד געניען דיא
רוסען ווער איס פארניען מיטשווארד-בלאטטע בע-
ריכטעטען. דיוענס רוסישען אבאקאון האבען זיך
זאפאט מיט דען טריקען געניען דיא רוסען פער-
נאדען - אינד דער דאסעס טהיל דער רוסישען
סאלדאטען איך סוכוס-קאלע ווארדע גיערע-
געטעטעלעט - אין טריקישען קרעניג-שיפע
קאם וואראן נאך באטיס צוריק אום זיך מיט פיע-
לען אונגען אונד געוועהרען צו בעלארען אינד
פיהר הוערען ווערדע נאך סוכוס-קאלע ווא דיע-
נע טינגערבאכטען וואפען אונד געוועהרע אונ-
טער דיא אבאקאון אונד אונטער דיא איבריגען
רוסישען געוואלדיגעטען אלטער אים טיך-
אום-געטוינע פערטיהייט ווארדען.

דיוענס עראייניגט האט איינע נראקס פרייע
אין קאנסטאנטינאפאל הערפארניגעטען. סוכוס-
קאלע וואר דער איינציגע נוסע רוסישע האפען אן
דער נאגען ווער איינשען קאסטע דעס שווארצען
מערעעס. דיא אייננאמע פאן סוכוס-קאלע ווייר
זין דען טריקען איינע צווייטע וויינע נוסען;
פערטונגס קאנגען פאן פאן דארט אים דען דאר-
טיגען געוואלדיגעטען רוסישען בער-אלטער
דיא נאטהען וואפען צוהערען, האטיס דיוענס
געניען דיא רוסישע ארמעע דען קאמפא איינער-
טען קאנגען - אונד צווייטעס קאנגען דיא טריקען
פאן סוכוס-קאלע אים בזו קאמפא (11) אונד טיפ-
ליס (9) פארדיינען, אינד זא דער רוסישען אר-
מעע אין רוקען קאסטע ווען זין דיא רוסען פאל-
טען אום רוקען פאן דען געוואלדיגעטען אל-
טער אום קוק-אום, אינד פארניען אים געוויסע
פאן דען טריקען ביא באטיס איראנאן אינד קאמפ
אונגערישען ווערען דאנו ווער דיא רוסישע דיע-
דערהאטען אווען אונד פערטיהייט, ווען דיע-
נעס געגענעדיגע ווערע דער טריקען ביא סוכוס-
קאלע האט דער סולטאן בערייט דען טיטע
ווער געוועהרע פעהאלטען יעטע קעמפלען
אלא ווא די טריקען שאן איינע רוסישע געבויעט.

איינע דעפעטע אים געווערס פאם 19-טען
מאי מעלהונג: דיא רוסען מאכטען איך דיא טיר-
קישע פערטונג איראנאן איינע העכטע אונד פיה-
ר ווארדען אבער צוריקגעשראקען. דיא מעלהונג
דער רוסען, דאס ווא צוויי פאר-פעסטונגען פאן

איראנאן בעזעצט האבען, איז איינע ליענע-
האפטע, ביא קאמפ אים זויס צוויי מאניען רועיע
דיא רוסען מאכטען דארט קינע ווייטערע אונ-
גערעכע.

זא פיער שטעהט בזו יעטע נאך אימער
פעטע, דאס דיא טריקען אין אווען ווערדיך זינד,
אינד דאס דיא רוסישע ארמעע אין איראפא דיא
דאניא נאך ניכט איבערשוטען האט. דאס פיער
דער טריקישען קאנגען פאן דען קרעניג-שיפעען
אן דער דאניא אינד דאס וואסער דעס פארט-
וועהרענען רענעס אינד דער שוועללענדען פליס-
סע קעמפלען יעטע געניען דאס פארניקען דער
רוסישען. וואללענברוכ-ארטיגע רעניען האבען דיא
איינענבאה-בריקע צווישען פאקשאני (18) אינד
נאלאן (19) צערשארט. דיא רוסען האבען בע-
רויטע טויזנד אריינער צור שטעללען הער-
שטעללונג דער ברוקע ענטווערעט. אבער דיא
נאמען איבערשוועטונגען שטעהען דען רוסי-
שען אריינערן הונדערט אים ווענע. דאס וואס-
סער דער דאניא איז אים פארטיהערענען
שטיינען.

איינע בוכארעסטער דעפעטע פאם 18-מאי
מעלהונג: אין נראקס איינענבאה-צוויי וועלכער
אונגערישע פיעלע רוסישע סאלדאטען אבער בזו
קארעסט אינד פיעטש נאך סוכוס-קאלען פראנס-
פארטיקען זאלטען איז אים דער טיטע דעס
ווענעס זעלדן ביא פיעטש נאך איינעם לאסט
צווע צוזאמענגעשטאפען. וועבען וואנגעס זינד
ועטמילד צערטיהערט ווארדען. פיעלע סאלדא-
טען ווארדען געטאטען אינד נאך סעהרדע
זינד פערואונדעט ווארדען. איינע רוסישע ליענע-
האל איז אין אללע דער פערואונדעט געשטאר-
בען. (אלא וועלכע דיא טאה-אונגערקס-אללע
קעמפלען געניען דיא רוסען.)

דיא נאגען געווענע דאניא-שטריקע פאן
אויסאר בזו קאלאסט - אינד בינאהע שאן בזו
ארטאניא איז פאן דען רוסען בעזעצט -
אונד עבער דיוענס אונטער, דאס דיא רוסען
שאן בזו צור איינארישען שטארט ארטיאניא קאמ-
טען קאנגען פערטונג-אונגארן דאן צום קרע-
נע דרענגען. זא שטעלל ברעכען דיא רוסען איהר
ווארט ערסט פאר איינען טאגען פערזוכערע
פירט נארטשאקאף דעס נארטען אנדארט, דאס
דער קרען אונטער גענענען נאך ניכט נאע
קאמטען ווערדע - אינד שאן הייסע זינד דיא
רוסען בזו טירען-סעווערן (צווישען קאלאסט אינד
ארטאניא) פארניקען זון ווען זיך דען רוסישען
פערטונגעניען פערטונגען אונגארן, דאן זינד
וויי דיא בערדיגעטען אינד געפאפען.

רוסלאנד האט אים יא איך שאן פערשאר-
בען, דאס טריקישען, וועלכע אונדער רענע-
נאכבאר אים אן ווערען רוסיש-טריקישען טריק-
נע נאך ניכט טהיילענעטען ווערדע, האטיס נור
אונטער גענענען פערטונגס טריקען - אינד דאך
איז עס הייסען שאן איינער אללעס צווייפעל, דאס
זיך דיא טריקען אינד רוסען זינד דען רוסען
צום קרענע געניען דיא טריקיא פערטונדען
האבען -

דער רוסישע געווארטע אין ווען געבויהט
יעטע דיא אויסרעדע, דאס דיא רוסען ווענען
איינעס בעזונדערען מיליטערישען פלאנעס נור פיר
איינע טאגע בזו טירען-סעווערן פארניקען טיט-
טען, זא ווערדען זיך אבער באלד ווערדע זינד
טער קאלאסט צוריקגעהען, וואס מאג זין דיוענס

בעזונדערע מיליטערישע פלאן זיין? - טורנ-
געווערן ליענט אן דער סיינען דאניא-שטריקע.
וועלכע דיא רענע-ליענע צווישען טריקען אינד
סערביען בילדעט: וואללען פערלויבט הייער דיא
רוסען דיא דאניא איבערשוטען, און סערביען
אייניקען אונד דאן מיט דען סערבען צוזאמען
אין דיא טריקיא אינדרענגען?

איינע בעלגראדער דעפעטע מעלהונג: דיא
נאגען סערבישע ארמעע איז מארש-פערטיג.
דיא נאך פאם סערביש-טריקישען קרענע בעקאנע-
טען קאנסטאנטינאפאל הארואטאויש אינד אלמ-
פירט האבען יעטען איך דעם קאמפאניא איבער-
נאכטען. ביא טירען-סעווערן שטעהען בערייט
10000 רוסען. דיא בעוואונדער פאן יענער גענענע
פליכטען זיך, קאלאפאט איז פארלויבטענדיג אין
פערטונגעניען-שטאט געזעטען.

נראף אנדראשי איז בערייט פאן מיסא-
דאס נאך ווען געווייט, ביא זיינער אונטער
פעטע שטייג איך דער אונגארישע מיניסטער-
פריענעט אין דען וואנגען דעס נראפען אנדראשי
אינד ביידע מיניסטער רויזען צוזאמען נאך ווען.
אין ווען האט זון אונטער פארזינד דעס מאניס
אין זעהר וויכטיגע מיניסטער-ראטה שאטטע-
פריענעט און וועלכע דיא פראנע: וואס זין צו
טהון איז איינעהערד בעשפראכען ווארדע, מאן
פירכטעט זעהר דאס איך עסטערייך-אונגארן אין
דען רוסיש-טריקישען טריקען היינעפערדיקעלעט
ווערדען ווייר.

אלע אינארישען צייטונגען, וועלכעס דיא איינע-
נען וועלכע צור רעוועניונג-טראיא געהארען,
אכוישען דאך, דאס עסטערייך-אונגארן מיט
דער טריקיא זאכטען אין דען קרענע גענען רוס-
לאנד צוהען זאלל. דיא רעדע דעס דעפארטען
העלע איך דער מיטוואך-ווענע דעס אינארי-
שען רייכטאגע, וועלכע ווער בערייט אין דער
עקסטרא-איינאכע פאן דאנגערעטען מיטשילד-
טען, מאכט וועלכעס אין ווען איינעהער פיעל
איינעהען אונד ווייר פאן אללען בלעטטערן בע-
שיאכען.

איינע עקסטערייךער דעפעטע פאם 19-טען
מאי געשעהט ווארל איך, דאס דיא טריקען דיא
רוסישע פערטונג סוכוס-קאלע איינגעטאטען
ביינעס אבער דאנגען דיא מעלהונג, דאס איך
שאן דיא רוסען דיא טריקישע פערטונג איראנאן
ערשטיהט האבען. דיוענס דעפעטע ליעטע.

פערטעס בורג 19-טען מאי סוכוס-
קאלע ווארדע דורך דאס כאמפארדיוען דער טיר-
קישען קרעניג-שיפעע און צערשארט. דאס דיא
רוסען פאן זיך וועלכעס דיא פערטונג פערלאסטען
האבען, אבער דיא טריקישע פערטונג סוכוס-
מייט 60 קאנגען אונד נאך סעהרדען קרעניג-
פארטאטען ווארדע פאן דען רוסען גענאכטען.
שאן אם 16-טען מאי זינד צוויי פארווערסע דיע-
נע פערטונג פאן דען רוסען בעזעצט ווארדע.
אם 18-טען מאי קאם דער רוסישע ווארדעל
לארוס-טעליקאף פאן מארס אינד ליעטע דיא פעס-
טונג איראנאן שטריקען. דיא רוסישען קאנגען
ערשטערטען דיא פערטונגעניען-ווערדע דיע-
נע טריקישען פערטונג, אונד אלס דער איינעט-
ליכע שפורס בעניגען זאלטען פליכטעטען זיך דיא
טריקען, דיוענס זינד דאן פאן אונטער רוסיש-
דיא פערפאלט ווארדען, ווארדע אבער ניכט
איינגעהאלט, דער פערטונג דער רוסען אן
פארטען אונד פערואונדעטען ביא דער איינאה-

פּערשידענע נײַאיינהייטן.

אין זאגען עס היער אים נאמען דעם פאלקעס: ווען עס איז געווען רעוועלוציעניש נישט געלונגט. איהר פריערדיקע וויזע דאס נעפארט פאן רוסלאנד היער אבצו-ווערן דאן וואללען וויר דען טרייע וועה-לען? מינסטער-פּרעזידענט מיסא אנטווארטע-טע פּעיל אבער אים זיינער אנטווארט וואר דאך וועגט הערשענדיגן. מיסע זאגט: "נאך איזט דא געפארה פיר אונס נישט אז נאָלס דאס וויר צו דען וואפּען גרייפּען מיסען. דאס לאנד מאַנע פּרעזידענט זיין דאס זיינע רעוועלוציעניש שטרענג וואכע האלט. אַך קאן היער אין ריזער אנגעזענענדיג נישט וואללען רעדען וויא איין דע-פּרטימעט, דען געראדע אין ריזער הייסלען זאכע ווירד דאס ווארט דעם מינסטערס צעהנמאל אויף דא וואג-שאלע געלעגט. וויר שאַנען דאס בלוט אינזערע פאלקעס אונד וואללען עס נישט אז לייכטזיניג אויף דאס שלאכט-פעלד פיהרען. גע-ראדע היער קאן זיך דא רעוועלוציעניש וועלכע זיך נאך דען פּרעהעלטניסען, דא ווי אימער ענ-דערן קאנען ריכטען מיסען נישט אללעס פּאַרשיר-ען לאסען, דא מוס מאן צו איהר ניר פּרעטרייען האבען - אונד האט מאן נישט: זא מיס דא רעוועלוציעניש אבדאקטען." דאס מעהרהייט דעם וויכטיגסטע בעקנדען נון דאס פּרעטרייען צור רעוועלוציעניש - אונד היעמיט וואר אללעס אב-געטאן! -

אין זאגען דעם אונד ארי ש ען (אויס אונד ארי ש ען) אין דער געסטרינגע זינגענ-דעס אונדארישען רייכסטאנעס וואללע דער דע-פּרטימעט העלפּע מיט אללער געוואלט דען מינס-טער ראצו רעגנען, דא עס ענדליר דאך דאך דא-ר-בער אין ווארט פאללען דאסען וועלכע שפעל-לונג דען עסטערייך-אונדאן דעם יעטצען קריגעניש גענענאכער איינטימט. העלפּע זאגט: דער קריגעניש ווירד שאן הארט אן אינזערען גרענ-צען געפיהרט - אונד נאך וויסען וויר נישט וויא עס איינענטליך מיט אונס שטעהט. ווילל פּעיללויכט דא רעוועלוציעניש ערסט דען איינציג דער רוסען אין פעסט אבוארטען? נאך וויסען וויר נישט, אב אונזערע רעוועלוציעניש פּרעזידענט וויר נישט וויא רוסלאנד איזט. ווען בעריהרט דער קריגעניש דען נאך אז דירעקט אלס אונס? האט עס יא אויך שאן דער ענלישע מינסטערס געזאגט, דאס וויר דא אס קאנעטען אין דען קריגעניש פּרעזידענט ווערן קאנעטען! וויר ערבליקען אין דער אויסברייטונג דער רוסישע מאכט דאס נאכטע געפארה פיר אוי-זער לאנד. נישט עמוא אויב ליעבע פיר דאס מירקען ווינען עס איהרען זינע, זאנערן אויס האסט גע-גען רוסלאנד ווינען וויר דעסען געדערלאגע. וויר וויסען יא, דאס אין ווען איינע זאכע פארטיא עקסטרעם וועלכע דאפּר איזט, דאס עסטערייך מיט רוסלאנד איז גענען דא מירקיא פּאַרנענען זאללעט - נון דען מאַנע מאן אין ווען וויסען, דאס מינע מאכט אויף דער וועלט עקסטרעם, וועלכע אינס אונדאן דאחן ברינגען קאנעטען דעם רוסען צור אויסברייטונג זיינער מאכט נאך צו פּרע-העלפּען. עס קאן זיין דאס וויר איינעם שאַנען טאנעס דאמיט אויבערהאט ווערדען אינזערע אלאדאטען פיר דאס רוסען אונד גענען דא מיר-קיא מאהירען צו ווען; אפּאַך וויר ווערדען יעדען סאלדאטען לאנדעס-פּרעהענען הייסען, וועלכער צור אינזערשטימען רוסלאנדעס פּעסט. (היער זאגט דער פּרעזידענט: וויא דירלען און איינען סאלדאטען פּרעהענען הייסען ווען ער וועלכעם בעפעלען אימער געהאכט? איז דער שטומע געטאראם נישט סאלדאטען-פּעלויכט? - דא איהר זאגט העלפּע!) עס איז וואר, אַך האבע מיך היער שלעכט אייבערדיקט אבער אַך וואללעט זאגען, וויר ווערדען דא בעפעלען האבער לאנדעס-פּרעהענען הייסען, ווען יא דא סאל-דאטען צור אינזערשטימען רוסלאנדעס קאמט-א-דירעקט היעמיט וואללעט אַך נון דער רעוועלוציעניש דא מינינג דעם לאנדעס פּאַפּען הערוויסזאגען.

אונד טראַטצעדעס זיא דער טירקיא מעהר צונע-ניינט זינד, מהיין זיא יעצט אלס רומענישע אונ-טערטאהנען דאך דאס איהרען אין בוקארעסט האבען דא ווען 150,000 פאלקס וואסמטעלט, אים דא פּרעוואנדעטען קריגעניש צו אנטער-שטיצען, יעצט קאן נון דא רומענישע רעניע-וונג זעהען, וואס פיר טרייע בריגען רומעניען אן דען ווען העסטען ווען זענען נישט אז פּאַרמוועה-רענד געדריקט אונד געהעטצט ווערען.

טעלעגראפישע רעפּעלען.

האַנסט אנטווארטען על 17 מאי. טירקישע קריגעניש שפּעע באַמבארדירטען דען בעפעסטניטען רוסישען האפען סוכן הום, דא זיך דאָרט הינריסענע שפּעטען טירקען אונטערנאהמען דען קאמפּף גענען דא רוסען אונד בעוועגטען זיא. דא דאָר-וואַלוציאנירען אונד פּרעזידענט זיך מיט דען טירקישען גענען רוסלאנד. (דא רוסען וואללען דענען טירקען זינע אבליינגע אונד מעלדען, דאס איהנען פּאַר סוקוס בלאָס 6 קאזאקען פּערלארען געגאנגען, אז פּעיל שטעהען ביז יעצט פּעסט, דאס דא מירקען אין אויען ווערדן זינד, אונד דאס דא רוישישע זאמען אין איראק דא דאָניא נאך נישט איבערשטימען האט.)

נאכדעם וויר נון דען הייסען ארבייטע-טאן צור הערוויסזאכע דענעס האלבען בלאטטעס פּרעווענדעטען, זא קאן דאס געכטע בלאטט וויא געווארליך ערסט מאַנטא ערשיינען, ניר ווען איינזיישישען בעווארדעס וויכטיגע פּאַר-קאָמ-טען זאללען, דאן ווערדען וויר אַך זאננטאן אין האלבעס בלאטט הערוויסזעכען.

לאַטע-ציענען פּאַס 16 טען מאי 1877. ברייטן 6 78 12 35 5 פּעיאנטוואַרטיכער רעדאקטער: מאיר בריי ריי.

פּאַרליעמאַן.

אין בעוועגטעס לעבען.

אונד דא הערצאָנען? (ראַטע דא פּרעזעסען?) "הארע ריכטליכט, דא פּרוא הערצאָנען, וויר נישט פּעיל יינער זיין. (זאנעט עס.) דא פּרעזעסען לאכטע אויס פּאַללעס האלוע. דער פּרין אונד זום שטיכטען אין דאס געלעכטע מיט אין... נישט דעסאף וועינער האט מאן (זאנעט עס לא-גער) קריכענענעס אנטענדעט. אונד אין אללען קיר-ען ווירטעטעכערס וויר יעדען זאננטא דער ליעבע נאכט אנטענען, דא האפּטנען דעם הערצאָנען אכ-טאריעס צו פּעיללען אונד איהם איינען מענליכען אכ-פּאַלנע צו שטיכען." דער מענליכע נאכפּאַלנער (זאנעט דער פּרין) איזט שאן דא, אונד דער בין אַך זעלבסט, אַך ברייבט געלד, פּעיל געלד, אום אין ווען שטארקענעס איסע-ווען אונד דאָרט דעם קאָווע מינע ונעט געמאלין פּאַרזייטעללען, אלוך נוסען ויס, שפּעט געלד ניר דיעס-טאל נאך; ווען אַך ערסט הערצאָנען בין, ווערדען אַך עס דיר לויכליך פּאַהנען. ויס ליעב און איינע וועכטער-שטובע צור אנדערן; אבער פּראַפּין ווענע געוואנדעניש אונד איבער-רענעס-קונסט געלאנגען עס אויס דיעסטאל נישט, דעם פּריןען ווינעט צו בעפעריינען, מאן האסטען אין פּראַפּאָרש פּאַס דען שטונדארטען קריכענענעסן געהאָרט יעדער גלויב-טע, דאס געכעס ווירד ערהאָרט ווערען, דא הערצאָנען

ווערדען איינען טראַגעדיקע בעקאטען, אין וועלכעס פּאַללע דאן פּרין קאל אלקסאנדער אויף דען פּראַפּען נישט קאסטען ווירד, דער פּרין וואר אים האכטען גראדע מיטשטויבן. געדאדע אין ווען אס קאזעריכען האָפּע וואללעט ער מיט אללע, וועגט וועגט יאנע גע-בירענערען פּראנס אויסרעטען, וואללעט ער מיט זינער זינען געמאלין געלעגט, אַך אבער זאנע געלד וואר דאס נישט מאַלירן ענדליר נאב ויס דעם פּריןען זיין פּרואט-פּרעזענען, אונד דער פּרין נאכט עס אן, זאָ עפעצט זיס אלס אין קהנער פּעילער אַללעס, וואס ער אין פּעילען יארהען עריוונג אונד מיט שווערער טיגע אונטער טווענד געמאליען ערוואַרבען האסטען, אויף איינע איי-נישט קאסטען. זיס האסטען דיעסטאל נישט שלעכט געשפּעלען - דרייא יארהע דארויף וואר ווירקליך דער רעוועלוציעניש-ער-צאן פּאַן ווירטעטעכערען, נאכטעס בערהאדיר לודוויג, גע-שפּאַרבען אהנע איינען טראַגעדיקען צו הינטערלאסען דיענע נאכריכט מאכטע נאכטען איספּעהען, אין איינעם ווינעווען אויף דער לודוויג-שפּאַסע אין ווירטעטעכערען אונטערזעלען זיך צווייא בעאסטע ביא איינעם גלאדע ווין פּאַר דען ערזיינענע דעם טאנעט, ער וואר דאך אין פּאַר דער (זאנעט דער איינע) נאכט האבע איהן זעליג! אונד העסטען איהן זינע געלעכטע דא ניר ווען עס נישט, דא לאנדעספּערייכעריי, נישט פּערייכעריי, ער העסטען ווין לאנד לויכליך געמאכט. וואס דיעדעס איהר דא, הערד קאַלענא, פּאַן פּערייכעריי? וויסס איהר נישט, דאס זיא ערסט קריצליך דען

